

Algoritmi i strukture podataka –2. ispitni rok

2.rujna 2014.

Nije dopušteno korištenje globalnih i statičkih varijabli te naredbe **goto**. Neefikasna rješenja mogu donjeti manje bodova. Nerekurzivne funkcije se ne priznaju kao rješenja u zadacima u kojima se traži rekurzivna funkcija i obratno. Ispit nosi maksimalno 70 bodova, a prag za prolaz pismenog ispita je **35** bodova. 3. zadatak se rješava na ovom obrascu, a ostali zadaci na vlastitim listovima papira. Ovaj obrazac se mora predati.

Zadatak 1. (20 bodova)

Zadana je datoteka s podacima o prodajnim artiklima organizirana po načelu raspšenog adresiranja. Svaki zapis se sastoji od šifre artikla (long), naziva artikla (do 50 znakova), kategorije (short), raspoložive količine (int), cijene (float) i težine (float). Ključ zapisa je šifra, a šifra 0 znači prazan zapis. Pretvorbu ključa u adresu obavlja već pripremljena funkcija prototipa:

```
int adresa( long sifra );
```

Očekuje se do 1.000.000 zapisa, s time da je kapacitet datoteke 10% veći. Veličina bloka na disku je 4096 B. Za preljeve je rezervirano preljevno područje veličine četvrtine primarnog područja. Preljevno područje nalazi se na početku datoteke.

Potrebno je napisati funkciju prototipa

```
stavka *analiza( FILE *fi );
```

koja će napraviti analizu podataka iz datoteke i vratiti tražene informacije. Rezultat analize je polje struktura tipa stavka, pri čemu je stavka zadana odsječkom:

```
typedef struct st_stavka {
    short kategorija;
    float uk_vrijednost;
    float uk_tezina;
} stavka;
```

Funkcija vraća pokazivač na dinamički alocirano polje struktura s onoliko elemenata koliko je kategorija proizvoda u datoteci. Svaki element polja sadrži zbirne podatke za sve proizvode pojedine kategorije. Kategorije u datoteci ne moraju biti uzastopni brojevi, a polje ne mora biti sortirano po kategorijama.

Napomena: polje treba dinamički generirati prema broju kategorija (nije unaprijed poznato koliko je kategorija proizvoda u datoteci).

Zadatak 2. (14 bodova)

Jednostruko povezana lista sastoji se od atoma definiranih odsječkom:

```
typedef struct st_element {
    int vrijednost;
    struct st_element *sljed;
} element;
```

Napisati funkciju za dodavanje novog podatka (atoma) u listu tako da se očuva sortiranost liste. Funkcija prima pokazivač na pokazivač na korijen liste i podatak tipa int, a vraća 0 ili 1 ovisno o uspješnosti umetanja u listu.

Zadatak 3. (8 bodova)

Odredite gornju granicu (veliki O) složenosti i asimptotsku složenost zadanih odsječaka uz pretpostavku konstantne asimptotske složenosti funkcije $f(x)$ i da je $n \gg 1$. Obrazložite odgovor.

a)

```
a=0;
for(i=0; i<n; i++)
    for(j=n; j>i; j--)
        a+=f(j);
```

O:

asimptotska:

b)

```
a=0;
for(i=n; i>1; i=(int)sqrt(i))
    for(j=1; j<i; j*=2)
        a+=f(j);
```

O:

asimptotska:

Zadatak 4. (18 bodova)

Čvor binarnog stabla za pretraživanje je struktura:

```
typedef struct st_cvor {
    int vrijednost;
    struct st_cvor *l, *d;
} cvor;
```

Napisati rekurzivnu funkciju `nti` koja pronalazi n -ti po veličini član stabla. Prototip funkcije je:

```
int nti( int n, cvor *cv, int *rez )
```

pri čemu je n redni broj po veličini elementa kojeg tražimo (1 za najveći, 2 za drugi najveći itd.), a `rez` je lokacija na koju treba pohraniti rezultat. Pretpostaviti da je broj n uvijek manji od broja čvorova stabla.

Zadatak 5. (10 bodova)

U polje cijelih brojeva pohranjen je sljedeći niz brojeva:

5, 9, 2, 1, 8, 6, 7, 3, 4

- (5 bodova)** Ilustrirati uzlazno sortiranje algoritmom Bubblesort.
- (5 bodova)** Ilustrirati uzlazno sortiranje algoritmom Quicksort. Stožer za quicksort odabrati metodom aproksimacije medijana temeljem prvog, središnjeg i zadnjeg člana. Polja s manje ili točnocutoff = 3 elementa sortirati Insertion sortom.

Rješenja:

Zadatak 1. (20)

```
#define BLOK 4096
/* kapacitet pretinca: */
#define C ( BLOK / sizeof( artikl ) )
/* broj pretinaca u primarnom podrucju: */
#define M ( ( int ) ( 1.1 * N / C ) )
/* broj pretinaca u overflow podrucju: */
#define O ( ( int ) ( 0.25 * M ) )

typedef struct st_artikl {
    long sifra;
    char naziv[ 50 + 1 ];
    short kategorija;
    int kolicina;
    float cijena; float tezina;
} artikl;

stavka *analiza( FILE *fi ) {
    int i, j, k, b_stavki = 0, found = 0;
    stavka *stat = NULL, * temp;
    artikl pretinac[ C ];
    fseek( fi, 0L, SEEK_SET );
    for( i = 0; i < M + O; i ++ ) {
        fread( pretinac, sizeof( pretinac ), 1, fi );
        for( j = 0; j < C; j ++ ) {
            if( pretinac[j].sifra == 0 )
                continue;
            for( k = 0; k < b_stavki; k ++ ) {
                if( stat[ k ].kategorija == pretinac[j].kategorija ) {
                    found = 1;
                    break;
                }
            }
            if( !found ) {
                stat = ( stavka * ) realloc( stat , ( b_stavki + 1 ) * sizeof( stavka ) );
                stat[ b_stavki ].kategorija = pretinac[ j ].kategorija;
                stat[ b_stavki ].vrijednost = pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].cijena;
                stat[ b_stavki ].uk_tezina = pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].tezina;
                b_stavki ++;
            }
            else {
                stat[ k ].vrijednost += pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].cijena;
                stat[ k ].uk_tezina += pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].tezina;
            }
        }
    }
    return stat;
}
```

Zadatak 2. (14)

```
int dodaj_element( element **korijen, int vrijednost ) {
    element *novi = NULL;
    if( ! ( novi = ( element * ) malloc( sizeof( element ) ) ) ) {
        return 0;
    }
    novi -> vrijednost = vrijednost;
    novi -> sljed = NULL;
    while( * korijen && ( ( * korijen ) -> vrijednost < vrijednost ) ) {
        korijen = & ( * korijen ) -> sljed;
    }
    novi -> sljed = * korijen;
    * korijen = novi;
    return 1;
}
```

Zadatak 3. (8)

a) broj iteracija je $n + (n - 1) + (n - 2) + \dots + 1$, dakle:

$$O(n^2);$$

$$O((n+1)*n/2)$$

b) unutarnja petlja je logaritamske složenosti prema varijabli i, a i poprima po vrijednosti $n, \sqrt{n}, \sqrt{\sqrt{n}}, \dots$ dakle:

$$O(\log_2 n^{1/2} + \log_2 n^{1/4} + \log_2 n^{1/8} + \dots) = O((1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots) * \log_2 n) \approx O(2 \log_2 n)$$

tj. $O(\log_2 n)$;

Zadatak 4. (18)

```
int nti( int n, cvor *cv, int *rez ) {  
    int desno, lijevo;  
    if( cv == NULL )  
        return 0;  
    desno = nti( n, cv->d, rez );  
  
    if( desno == n - 1 ) {  
        *rez = cv -> vrijednost;  
    }  
    lijevo = nti( n - desno - 1  
        , cv -> l, rez );  
    return desno + lijevo + 1;  
}
```

Zadatak 5. (10)

a)	5 9 2 1 8 6 7 3 4	b)	5 9 2 1 8 6 7 3 4
	5 2 9 1 8 6 7 3 4		4 9 2 1 5 6 7 3 8
	5 2 1 9 8 6 7 3 4		4 9 2 1 3 6 7 5 8
	5 2 1 8 9 6 7 3 4		4 3 2 1 9 6 7 5 8
	5 2 1 8 6 9 7 3 4		4 3 2 1 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 9 3 4		1 3 2 4 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 3 9 4		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	2 5 1 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 9 7 8
	2 1 5 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	2 1 5 6 8 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 8 9
	2 1 5 6 7 8 3 4 9		
	2 1 5 6 7 3 8 4 9		
	2 1 5 6 7 3 4 8 9		
	1 2 5 6 7 3 4 8 9		
	1 2 5 6 3 7 4 8 9		
	1 2 5 6 3 4 7 8 9		
	1 2 5 3 6 4 7 8 9		
	1 2 5 3 4 6 7 8 9		
	1 2 3 5 4 6 7 8 9		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9		